

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Տարեկան գին 6 Արծաթ Մեդալիտէ.
Վեցամեայ 31/4
Մեկ ծանուցումը տողին 2 դարու է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
տարագրութիւնները ամեն ամսայ ինքն
13ին կըսկսին:

Իւրաքանչիւր լրագրողին համար
ծախքը առնողին վրայ է:
Լրագրոյ վերաբերեալ ցանկ կամ որ եւ
իցի գրութիւն խմբագրին պիտի ուղ-
ղուի. եւ ասոնց համար ծախքը իւր-
կողին վրայ է:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 6 ՅՈՒՆԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԵՌԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 9 յունիս.

«Արեւելիս կը ծանուցանեն թէ ա-
պրտամբները բազմաթիւ պատերազմներու
մէջ յաղթուել են:

«Արտասնդ ինի դաւաճը հանգարտ է:»

Լոնտոն 11 յունիս.

«Արեւելիս այլ օրը դեպքանաժողովին
հաւանութիւն տուաւ որ զինուորադարը 15
օր ալ երկարի:

«Այսու ամենայնիւ Աստուծոյ և իւր-
բոլորի կողմէն թիւններն յայտնեցին
թէ յունիս 26ին անկողնայէն թշնամու-
թիւնները վերստին պիտի սկսին թէ որ մին-
չեւ այն ատեն դեպքանաժողովը չյաջողի
Շէզվելի բաժանման կամ աւելի երկա-
րատեւ զինուորադարման որոշում մ'ընելու:

«Դեպքանաժողովը յունիս 15ին դար-
ձեալ պիտի դաւաճուի:»

Պէտերս 11 յունիս.

«Ռուսիոյ կայսրը հոս հասաւ:»

Պուրէշ 13 յունիս.

«Ամսօրեայ խնդրոյն մէջ յոյն կղե-
րին իրաւունքը քննելու համար Ս. Պօլսոյ
դեպքանաժողովին կողմէն Պուրէշ գաղթե-
լաւան յանձնաժողովը մը կազմութեան լու-
րը բաւական յոգնուելը պատճառեց միտ-
քերուն մէջ:

«Ասկայն թէ Պուրէշի և թէ՛ բո-
լոր Ստոյպալսկոյ մէջ կատարեալ ան-
դորրութիւն կը տիրէ:»

Փարիզ 13 յունիս.

«Անգղիոյ խորհրդարանին մէջ պահ-
պանողական կողմնակցութիւնը պաշտօնե-
լից դէմ անվստահութեան քուէ պիտի ա-
ռաջարկէ:

«Պատերազմող տէրութեանց ըն-
թացքին նայելով՝ Տանկմարքայի խնդիրը
կարգադրելու քիչ յոյս կայ:»

Միւսինա 10 յունիս.

«Թուրքիոյ Սֆաքս քաղաքը նստող
բոլոր օտարազգի փոխ-հիւպատոսները
բացի Մարզիոյ փոխ-հիւպատոսէն՝ քաղա-
դաքէն ելնելով՝ նաւերը փոխել են:

«Արաբները Ք. Դրան վեհապետու-
թիւնը ծանուցելու և Թուրքիոյ պէտե-
թեան բարձումը խնդրելու յօժարութիւն
կը ցուցնեն:»

Չինացիներու երկարելուն լուրը
Քաղաքապետիաց երկիւղը քիչ մը փարա-
տեց, բայց սահմաններու բաժանման մա-
սին պատերազմող տէրութեանց ծայրա-
յեղ պահանջումները դարձեալ տկարա-
ցուցին հաշտութեան յոյսը:

Անգղիոյ և Պարսկոյ լրագրողները մեծ
մասամբ յոյս չունին դեպքանաժողովին յա-
ջողութենէն:

«Բիւլ յոյս կայ ներկայ բանակցութե-
նէն հաշտութիւն ելնելու, եթէ գերմա-
նական տէրութիւններն իրենց պահանջում-
ները չի չափաւորեն, կըսէ լոյս Բարբէրս:

Թերի լրագիրը: Ուրեմն պէտք է հիմն որ
Անգլիոյ ազգու զինուոր բռնէ Եթէ անգ-
ղիական զորութիւն մը Տանկմարքայու
և Շէզվելիոյ հետ միասնաբար Պիտիս
կամ Ալեքսի կղզին գրաւէ հզոր նաւա-
խմբին մ'աջակցութեամբ, գերմանացիք
Եթէ քեանի եղբորը քաջութեամբ կը հար-
կադրին: Եթէ անկողնայէն Տանկ-Շէզվելու
կան դաշնակցութիւնն առանց պատերազմի
Տանկմարքային կը գրաւէ, և այն ժամանակ
բանակցութիւնները նորէն կ'սկսին:»

Սօքրատի Բօսթիսն այս քաղաքագի-
տական և ռազմաքաղաքական կարեւոր առա-
ջարկութիւնները գէշ չեն թուելի վայր-
բայց կատարութիւնն ու խորհրդարան-
ները տրամադրութիւն ունին խօսքի և
գրչի տեղ տուր կամ թնդանօթ ցուցնե-
լու, և եթէ արամաբարութիւն իսկ ունե-
նենամ պիտի կրնան, այս է խնդրոյն ա-
մենէն փափուկ կետը:

Փարիզէն գրուած նամակի մը խօսքին
նայելով, զինուորադարման երկարելու որո-
շումն էտեւ, լոյս Տ'ոն Ուրալ հարցու-
ցեր է պատերազմող տէրութեանց լիա-
զօր դեպքանիւրէն թէ բուն խնդրոյն վը-
րայ առաջարկութիւն չունին ընելը:
Տանկմարքայի Աստուծոյ և իւրաքանչիւր
դանեքը բացառական պատմական տուե-
րն են: Ասոր վրայ լոյս Տ'ոն Ուրալ բար-
կանալով յայտարարութիւն ընել է թէ
այսպիսի դժկամակցութեան մ'առջեւ, լիա-
զօր ուղարկ և խաղաղութիւն կը սիրէ և
իր շահը կը պահանջէ զայն հաստատ պա-
հէլ: Բայց իր արժանապատուութիւնն այն
սերէն ու շահէն վեր կը դառն. և Եւրո-
պոյ պարտքն է այսպիսի վիճակի մը վերջ
տալ: Պարսկոյ դեպքանիւր ալ ձայնակից
եղեր է լոյս Տ'ոն Ուրալը, բայց աւելի
մեղմ և զգուշաւոր կերպով:

Պատերազմող տէրութեանց դե-
պքաններն Անգղիոյ պաշտօնէին այս կարեւոր
զինուոր տեսնելով՝ խօսք տուել են որ ի-
րենց կողմէն արամաբարութիւնն որոշ հրա-
հանգարտ առնուն և մէջերէն խորհրդակ-
ցին, որպէս զի դեքութեանց սահմանե-
րը գտնուել խնդրոյն վրայ համաձայնու-
թեան հիմքը գտնուելն դեպքանաժողովին
յառաջիկայ նստին մէջ, որ այսօր պիտի
ըլար:

Տեաններ հեռագիրն ինչ լուր պիտի
բերէ փաղը կամ միւս օր:

Ամերիկայի աշխարհաւէր պատերազ-
մին ասպարէզէն եկած լուրերն հակասա-
կան են:

Թէ՛ հիւսիսայինը և թէ՛ հարաւա-
յինը վերջին յաղթութիւնն իրենց կը
վերագրեն, և մինչդեռ հիւսիսայինոյ օ-
րագրերը յաջողութեան լուրեր կը հրա-
տարակեն, հարաւայինոյ մարտադրաբ-
նէջ ալ յաղթական հանդէսներ կը կատար-
են:

Իրաց այս անստուգութեան մէջ
լուր մը տարածուած է, իբր թէ վերջին
դէպքերուն վրայ Անգլիոյ և Պարսկի
երկու պատերազմող կողմանց մէջ մանե-
լով պատերազմին վերջ տալու փորձ պի-
տի ընեն, և կրտսի թէ արդէն Պարսկոյ
կողմէն արամաբարութիւնն Անգլիոյ դիտաւորու-
թիւնը հասկնալու ուզել է որպէս զի մի-
աբանութեամբ միջնորդութիւն մ'ընեն:

Ասիէ զամ Վ. Կարօլէնի կայսրն Ամե-
րիկայի դործերուն վիճակին վրայ ստույգ
տեղեկութիւն մ'առնելու համար որոշե-
ր է երկու պատերազմող զինուոր Ամերիկա-
մէ կը զինուորաւան, մէկն ալ քաղաքական:

Այս միջամտութեան զեղոյն առաջիմ
կրտսի թէի վրայ հիմնուել և ինչ աստի-
ճան ստուգութիւն ունենալն անհար-
կաւորն է: Բայց թէ արդեօք Կարօլէն
կայսրն այս երկրորդ միջամտութիւնն ար-
դիւնաւոր պիտի ըլլայ՝ արդեօք Անգլիա
որ ասիէ առաջ մերժած էր Կարօլէնի
այս առաջարկութիւնը՝ այս անգամ պի-
տի ընդունի՝ կամ աջակցի՝ անոր, կամ ե-
թէ աջակցի՝ ինչ հիման վրայ խաղաղու-
թիւն պիտի առաջարկեն, և թէ Միաց-
եալ Նահանգաց երկու հակառակորդ
կողմէն արամաբարութիւնն ալ պիտի ընդու-
նին իրենց առաջարկութիւնը:

Այս խնդրոյ լուծումն ապագայն պի-
տի յայտնէ, եթէ իրօք միջամտութեան
միտք կայ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսի 1-ին Ինքնակալը ծովային
գործոց պաշտօնէաց Վ. սեմ. Մեհմեթ
փաշային և Թահրանի փաշային վերադառնալ
Վ. սեմ. Հալիլ փաշային առաջին կարգի
Մեհմեթի պատուանշան շնորհեց:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՆԱՆՈՒՑՈՒՄ

Այսպիսի բանակին պէտք եղած
հետեւեալ ապրանք համար յունիս 8/20
ին Պատերազմական գործոց պաշտօնատան
մէջ առնուլը ընել որոշուած է:

20000	Թօփ 5/8	Ամերիկայի Պէշ
100000	Արշաւ ֆիթիլ	Բէնար Ամերի- քան Պէշ
1500	Թօփ ձեւակ	մատամբ
3000	"	Սարկիլ քաղաքէն
1500	Արշաւ ալ	Շալի
10000	"	Սեւ Սօֆ
500	Թօփ Վատթամանի	Եօթարի
346500	Արշաւ Սեւ	Իսկ 2/3
543000	"	Ալեքսի
26250	"	Բամակէ լայն դաշնէ շէրիտի
26250	"	" նեղ "
		Գարի (արփա)
		Հարդ (սաման)

Աստի անոնք որ յիշեալ ապրանք
մատակարարելուն յանձնառու ըլլալ կ'ու-
զեն, կը հրաւիրուին նոյն օրը Պատերազ-
մական գործոց պաշտօնատան մէջ Տարր
Շուրայի կողմէն դաւանել, իրենց հետ բե-
րելով միանգամայն սոյն ապրանք օրի-
նակը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Անցեալ ուրբաթ օրուան ազգային
Բնդհանուր ժողովոյ որոշման համեմատ
երեքշաբթի օրը Բնդ. ժողովոյ ղեկաւորն և
յատուկ քննիչներու ներկայութեամբ քա-
ղաքական ժողովոյ հրաժարեալ անդամոց
տեղ համեմատական առաւելութեամբ
ընտրուելը հինգ անդամոց քուէ համարը
կատարուելով, առաւելագոյն քուէ ստա-
յան

Մեծ. Աղաթօն Մկրտիչ աղա
" Սթիվարտեան Գեորգ աղա
" Աղաթօն Եփէնի

Մեծ. Աղաթօն Տիւրքի Եփէնի
" Մուպաշեան Յակոբ աղա:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՆԱՆՈՒՑՈՒՄ

Բաւական ժամանակէ հետեւ Տիւ-
րանեան Մկրտիչ փառապետի վրայ թէ
հատարակութեան և թէ՛ լրագրողութեան մէջ
այլ և այլ խօսքեր կը պրտաւին, նա մանա-
ւանդ մօտ օրերս հրատարակուած «Հա-
յիկ Գործոց Մկրտիչ փառապետի Տիւ-
րանեան» անուամբ գիրքը մեծ դայթակ-
ցութեան տեղի տուած է, որպէս թէ նոյն
գիրքը Աղաթօն Պատերազմական կողմէ
ի լոյս ընծայուած ըլլայ: Այսպիսի ելծա-
գրութիւն մը բոլորովին անհիմն է. քա-
ղաքում Աղաթօն Պատերազմական նոյն
գիրքին հետ ամենեւին յարաբերութեան
չունի և զայն բացէ՛ ի բաց կը հերքէ: Իսկ
եթէ անպայման հեղինակը, որ նոյն քննիչ
Տիւրանեան Մկրտիչ փառապետը պիտի ըլ-
լար իր գրքին վրայ Աղաթ. Պատերազմական
գրած է, պատճառն այն է որ իրեն արդիւ-
նած և ի դիպակոյն դաւանած տեղին
անունը գրել արժան էր:

Այսին զի Տիւրանեան Մկրտիչ փա-
ռապետը, ինչպէս որ յայտնի է, Պատերա-
քական կոչուած է դատաւարին, և հոս
պիտի մնայ մինչև որ իր վրայ Արմաւան և
Բարաքական մասին եղած անբարեկամու-
թեանց քննութիւնը լիովին կատարուի
և վերջ տրուի, որն որ ժամանակին ի
պաշտօնէ պիտի հրատարակուի:

1864 յունիս 2.

Ի Պատերազմական Հայոց

Կ. Պօլս

Բարաքական գրուած նամակներ
կը ծանուցանեն մեզ, թէ տեղւոյն Թա-
ղական խորհրդոյ ընտրութիւնը կատար-
ուել է, սակայն կերէի թէ քանի մ'ու-
շաքրութեան արժանի կէտեր անտես ե-
ղեր են, այն է՝ անեղոյն 1300 տան մօտ
ընտրուելը՝ որ 4 թաղի բաժնուած և չորս
զատ եկեղեցի ունին, ամենը մէկ խառնուրդ-
եղեր, և Թաղական ընտրութեան մասին
փոխանակ իւրաքանչիւրն իր թաղին հա-
մար քուէ տալու, ուրիշ թաղերու ընտ-
րելուց համար ալ քուէ տրուել է, ա-
նանկ որ 6-7 հարիւր քուէ ստացող ան-
ձինք գտնուել են, մէկ անձ մը մինչև 4-
5 քուէ տուել է, և այն և այլն:

Այսպիսի ապօրինակութիւն մ'ըստ
ինքեան ներքին չըլլալով, յուսանք թէ
Մկրտիչի Օգոստոսի ժողովոյ ուշադ-
րութեան չըլլալով, և գործն իր ամեն պա-
րագանքով քննուելով՝ արժան եղածը
Սահմանադրապէս կը տնօրինուի որպէս զի
եթէ իրօք ապօրինակութիւն մ'եղած է,
անմիջապէս առաջին անգամ և դայթակ-
ցութեան, յուրման և ապագայ անբարե-
կարգութեանց տեղի չարուի:

Այս կետը յատկապէս վիճակին Գեր-
Արաքան առաջնորդին ուշադրութեանը
կը յանձնեմ:

Այլապէս դանուող քանի մը բարե-
տէր ազգայինք մայիս 30 թուով հետե-
ւալ կը գրեն մեզ:

«Տիւրանեան աղաթօն» որ բա-
րեկարգարար ամենքս ալ Լուսաւոր
կան ուղղափառ Ս. եկեղեցւոյ զաւակ
ենք, Եփէնի գրէի Ս. Պիլեան աղա:

1864 ԿԱՅԻՍ 22

